

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Лікарської гімназії

Миколаївської сільської ради

Сумського району Сумської області

 Алла КРАМАРЕНКО

«31» серпня 2023 року

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Лікарської гімназії

Миколаївської сільської ради

Сумського району Сумської області

на 2023/2024 навчальний рік

СХВАЛЕНО

на засіданні педагогічної ради

від 31.08.2023р, протокол №01

Голова педагогічної ради

Директор _____ Алла КРАМАРЕНКО

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ПРИЗНАЧЕННЯ ШКОЛИ ТА СПОСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ.....	4
РОЗДІЛ II. ОПИС «МОДЕЛІ» ВИПУСКНИКА ШКОЛИ	5
РОЗДІЛ III. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЕСУ ШКОЛИ	7
3.1. Ключові компетентності.....	7
3.2. Наскрізнi лiнii	12
РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ТА ЇЇ ОБГРУНТУВАННЯ	16
4.1. Освітня програма дошкільної різновікової групи	16
4.2. Освітня програма початкової освіти НУШ	27
4.3. Освітня програма базової середньої освіти НУШ- 5 -6 класи	33
4.3.2. Опис форм організації освітнього процесу в адаптаційному циклі базової середньої освіти НУШ.....	38
4.3.3. Оцінювання навчальних досягнень учнів 5 -6 класів НУШ.	40
4.4. Освітня програма базової середньої освіти (7-9 класи)	43
РОЗДІЛ V. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ	46
5.1. Загальні засади	46
5.2. Порядок вивчення окремих навчальних предметів.....	49
5.3. Варіативна складова.....	49
5.5. Структура 2022/2023 навчального року	50
РОЗДІЛ VI. ОСОБЛИВОСТІ ТА УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	52
6.1. Основні форми організації освітнього процесу у школі I ступеня	52
6.2. Основні форми організації освітнього процесу у школі II ступеня	52
6.3. Умови реалізації освітньої програми закладу	54
6.4. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми	55
6.5. Форми організації освітнього процесу в 2023/2024 навчальному році в умовах воєнного стану.....	55
6.6. Показники реалізації освітньої програми. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.....	57
РОЗДІЛ VII. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	59
7.1. Напрями, показники, методи збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗЗСО.....	60
7.2. Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗЗСО	61
ДОДАТКИ.....	63

ВСТУП

Сьогодні, освіта вже не підготовка до життя, а спосіб життя. Завдання школи полягає у формуванні в учнів ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної реалізації свого життєвого потенціалу.

Компетентна особистість повинна вміти застосовувати такі якості, характеристики і здібності, не лише щоб вивчати навколишній світ, а й жити в ньому. Педагогам, щоб допомогти учням стати глобально компетентними, потрібно не тільки розвивати ці якості у собі, а й шукати способи їх розвитку в учнів. За експертними оцінками, найбільш успішними на ринку праці, в найближчій перспективі, будуть фахівці, які вміють навчатися впродовж життя, критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді, спілкуватися в полікультурному середовищі та володіти іншими сучасними вміннями. Світогляд закладається саме в сім'ї та школі. У школі формується особистість, її громадянська позиція та моральні якості. Тут вирішується, чи людина захоче і чи зможе навчатися впродовж життя.

Пріоритетного значення в розбудові нової школи набуває завдання формувати в учнів систему загальнолюдських цінностей – морально-етичних (гідність, чесність, справедливість, турбота, повага до життя, повага до себе та інших людей) та соціально-політичних (свобода, демократія, культурне різноманіття, повага до рідної мови і культури, патріотизм, шанобливе ставлення до довкілля, повага до закону, солідарність, відповідальність). У центрі освіти має перебувати виховання в учнів відповідальності за себе, за добробут нашої країни.

Освітня програма закладу, сформована на основі Типових освітніх програм, затверджених Міністерством освіти і науки України. На її основі складено та затверджено навчальний план закладу освіти, що конкретизує організацію освітнього процесу, варіативну складову, враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів. Освітня програма закладу освіти та перелік освітніх компонентів, що передбачені відповідною освітньою програмою, оприлюднюються на вебсайті закладу освіти.

РОЗДІЛ І. ПРИЗНАЧЕННЯ ШКОЛИ ТА СПОСІБ ЙОГО РЕАЛІЗАЦІЇ

Призначення школи полягає в наданні якісної повної загальної освіти дітям шкільного віку, забезпеченні їх всебічного розвитку, виховання і самореалізації особистості, яка здатна до життя в суспільстві та цивілізованій взаємодії з природою, має прагнення до самовдосконалення і навчання впродовж життя, готова до свідомого життєвого вибору та самореалізації, відповідальності, трудової діяльності та громадянської активності.

Досягнення цієї мети забезпечується шляхом формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для успішної життєдіяльності. Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, вміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, здатність логічно обґрунтовувати позицію, творчість, ініціативність, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, здатність співпрацювати з іншими людьми.

Основним способом реалізації призначення закладу освіти є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм. У той же час заклад має у своєму розпорядженні додаткові засоби реалізації свого призначення, а саме:

- уведення в навчальний план предметів і курсів, що сприяють загальнокультурному розвитку особистості;
- надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності (інтелектуальної, трудової, художньо-естетичної тощо);
- надання учням можливості вибору профілю навчання, темпу засвоєння навчального матеріалу;
- оригінальна організація навчальної діяльності, інтеграція навчальної та позанавчальної діяльності.

Освітня програма, що реалізується в закладі, спрямована на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення задач, формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей інших народів в умовах багатонаціональної держави; створення основи для усвідомленого відповідального вибору та наступного освоєння професійних освітніх програм; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення тощо.

РОЗДІЛ II. ОПИС «МОДЕЛІ» ВИПУСКНИКА ШКОЛИ

Модель випускника Нової Української Школи – це необхідна основа для сміливих і успішних кроків у своє майбутнє. Усі інші здобутки у сфері компетентності може принести людині лише наполеглива, цілеспрямована праця, бажання вчитися і ділитися досвідом з іншими.

Випускник школи має міцні знання і вміло користується ними. Знання та вміння отримані учнем тісно взаємопов'язані з його ціннісними орієнтирами. Набуті життєві компетентності випускник вміло використовує для успішної самореалізації у житті, навчанні та праці. Він вміє критично мислити, логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення.

Наш випускник – це передусім людина творча, з великим потенціалом саморозвитку та самореалізації, широким спектром особистості:

- випускник школи добре проінформована особистість;
- прагне до самоосвіти та вдосконалення;
- готовий брати активну участь у суспільно-культурному житті громади, держави;
- є свідомим громадянином, готовим відповідати за свої вчинки;
- свідомо ставиться до свого здоров'я та довкілля;
- мислить креативно, використовуючи увесь свій творчий потенціал.

Випускник компетентний у ставленні до життя - реалізує себе через самопізнання, саморозуміння та інтелектуальну культуру.

Випускник початкових класів має знання, уміння та навички, передбачені стандартом початкової освіти. Він упевнений у собі, старанний, працелюбний, самостійний, дисциплінований, вмотивований на досягнення успіху, вміє слухати і чути, критично мислити і має почуття самоконтролю, навички навчальної діяльності, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя.

Випускник базової основної школи володіє певними якостями і вміннями на рівні вимог державних освітніх стандартів успішно засвоює загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану; має систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного); володіє основами комп'ютерної грамотності; знає свої громадянські права і вміє їх реалізувати; оцінює свою діяльність з погляду моральності та етичних цінностей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; веде здоровий спосіб життя; готовий до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

Випускник старших класів має міцні знання на рівні вимог державних освітніх стандартів, що забезпечує вступ до закладу вищої професійної освіти та

подальше успішне навчання; володіє іноземною мовою на базовому рівні; має високий рівень комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування); володіє культурою інтелектуальної діяльності; знає і поважає культуру України та інших народів; поважає свою й чужу гідність, права, свободи інших людей; дотримується правил культури поведінки і спілкування; має почуття соціальної відповідальності; веде здоровий спосіб життя; володіє способами отримання інформації; прагне духовного і соціального добробуту.

Наш випускник – свідомий громадянин і патріот своєї країни, готовий до сміливих і успішних кроків у майбутнє.

РОЗДІЛ III. ЦІЛІ ТА ЗАДАЧІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ШКОЛИ

Цілі та задачі освітнього процесу на кожному рівні реалізації освітніх програм повинні бути обумовлені «моделлю» випускника, призначенням і місцем школи в освітньому просторі міста, району, мікрорайону. Вони повинні бути сформульовані конкретно, бути вимірними, досяжними, визначеними за часом, несуперечливими по відношенню одна до одної. Інакше кажучи, відповідати загальним вимогам, що пропонуються до визначення цілей і задач.

Наш заклад поставив перед собою такі цілі освітнього процесу:

1. Забезпечити засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту початкової, основної, середньої (повної) загальної освіти на рівні вимог державного освітнього стандарту;
2. Гарантувати наступність освітніх програм усіх рівнів;
3. Створити основу для адаптації учнів до життя в суспільстві, для усвідомленого вибору та наступного засвоєння професійних освітніх програм;
4. Формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності;
5. Забезпечити соціально-педагогічні відносини, що зберігають фізичне, психічне та соціальне здоров'я учнів;
6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників шляхом своєчасного та якісного проходження курсів перепідготовки;
7. Проведення атестації та сертифікації педагогів;
8. Цілеспрямоване вдосконалення навчально-матеріальної бази школи.

3.1. Ключові компетентності

Перед сучасною освітою постала задача підготовки компетентних особистостей, здатних знаходити правильні рішення не тільки в навчальних, а й в життєвих ситуаціях, здатних сповідувати демократичні принципи співіснування на планеті. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Саме тому необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Важливо застосовувати в навчальній діяльності проблемні ситуації, організовувати самостійну діяльність учнів, упроваджувати технологію диференційованого навчання, використовувати дослідницькі методи навчання. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні поповнюють свої знання, шукають шляхи вирішення досліджуваних проблеми, набувають досвіду

практичного застосування знань. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевіряти його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності, формувати в учнів уміння практичного застосування знань.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, й реалізуються педагог у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання сприяють формування ключових компетентностей учнів.

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною (і рідною - у разі відмінності) мовами	<p>Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невнормованих іноземних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас.</p> <p>Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань.</p> <p>Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем</p>
2	Спілкування іноземними мовами	<p>Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; ефективно</p>

		<p>взаємодіяти з іншими усно, письмово та за допомогою засобів електронного спілкування.</p> <p>Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших навчальних предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов.</p> <p>Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.</p>
3	Математична компетентність	<p>Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті навчальних та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях.</p> <p>Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів.</p> <p>Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації</p>

4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	<p>Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями.</p> <p>Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях</p> <p>Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу</p>
5	Інформаційно-цифрова компетентність	<p>Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень.</p> <p>Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач.</p> <p>Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів</p>
6	Уміння вчитися впродовж життя	<p>Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організувати та планувати свою навчальну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість.</p> <p>Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності.</p>

		Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії
7	Ініціативність і підприємливість	<p>Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання.</p> <p>Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)</p>
8	Соціальна і громадянська компетентності	<p>Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані.</p> <p>Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією.</p> <p>Навчальні ресурси: завдання соціального змісту</p>

9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	<p>Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо).</p> <p>Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства.</p> <p>Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва</p>
10	Екологічна грамотність і здорове життя	<p>Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання.</p> <p>Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку кожного окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо.</p> <p>Навчальні ресурси: навчальні проекти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя</p>

3.2. Наскрізні лінії

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і

фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях. Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загальнопредметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні шкільного середовища.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію навчального середовища – зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета проводяться відповідні трактовки, приклади і методи навчання, реалізуються надпредметні, міжкласові та загальношкільні проєкти.

Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; предмети за вибором; роботу в проєктах; позакласну навчальну роботу і роботу гуртків.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через: організацію освітнього середовища - зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного середовища навчання; окремі предмети – виходячи із наскрізних тем при вивченні предмета реалізуються предметні та загальношкільні проєкти. Роль окремих предметів при навчанні за наскрізними темами різна і залежить від цілей і змісту окремого предмета та від того, наскільки тісно той чи інший предметний цикл пов'язаний із конкретною наскрізною темою; курси за вибором тощо.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
-----------------	------------------------

Екологічна безпека й сталій розвиток	<p>Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.</p> <p>Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. Можливі уроки на відкритому повітрі.</p>
Громадянська відповідальність	<p>Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.</p> <p>Вивчення окремого предмета має викликати в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст – бути націленим на виховання порядності, старанності, систематичності, послідовності, посидючості і чесності. Приклад вчителя покликаний зіграти важливу роль у формуванні толерантного ставлення до товаришів, незалежно від рівня навчальних досягнень.</p>
Здоров'я і безпека	<p>Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище.</p> <p>Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.</p>

<p>Підприємливість і фінансова грамотність</p>	<p>Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).</p> <p>Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.</p>
--	--

РОЗДІЛ IV. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ЗАКЛАДУ ТА ЇЇ ОБГРУНТУВАННЯ

4.1. Освітня програма дошкільної різновікової групи

В умовах продовження дії воєнного стану в Україні дошкільна освіта залишається невід’ємною складовою та важливою самоцінною ланкою в системі освіти України – стартовою платформою особистісного цілісного розвитку дитини.

Основні позиції, які в першу чергу були враховані при організації освітнього процесу в дошкільному підрозділі під час воєнного стану: створення безпечного середовища для всіх учасників освітнього процесу й підвищення якості освітньої діяльності. Особливу увагу заклад приділятиме взаємодії з батьками й використанню тісної комунікації між усіма учасниками освітнього процесу та формуванню соціально-громадянської компетентності дітей дошкільного віку. Організація освітнього процесу в дошкільному підрозділі здійснюватиметься відповідно до законодавчої та нормативноправової база дошкільної освіти:

- Конституція України;
- Конвенція про права дитини (редакція від 20.11.2014);
- Закони України:
 - «Про освіту» (редакція від 16.01.2020);
 - «Про дошкільну освіту» (редакція від 16.07.2019);
 - «Про охорону дитинства» (редакція від 09.08.2019);
 - «Про місцеве самоврядування в Україні» (редакція від 01.03.2020);
- Постанова Кабінету Міністрів України від 27.01.2021 № 86 «Положення про заклад дошкільної освіти»;
 - наказ Міністерства охорони здоров’я України від 24.03.2016 № 234 «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів»;
 - наказ Міністерства економіки України від 28.09.2021 № 620-21 «Про затвердження професійного стандарту «Керівник (директор) закладу дошкільної освіти»;
 - наказ Міністерства економіки України від 19.10.2021 № 755-21 «Про затвердження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»;
 - наказ Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805, зареєстрований у Міністерстві юстиції України 21.12.2022 за № 1649/38985 «Положення про атестацію педагогічних працівників»;
 - наказ Міністерства освіти і науки України від 29.11.2022 № 1067 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»;
 - лист Міністерства освіти і науки України від 14.08.2020 № 1/9-436 «Про створення безпечного освітнього середовища в закладі освіти та попередження і протидії булінгу (цькуванню)»;
 - лист Міністерства освіти і науки України від 07.07.2021 № 1/9-344 «Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік»;

– лист Міністерства освіти і науки України від 20.12.2022 № 1/15511-22 «Про методичні рекомендації щодо впровадження професійного стандарту «Вихователь закладу дошкільної освіти»;

– лист Міністерства освіти і науки України від 15.06.2022 № 1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами»;

– лист Міністерства освіти і науки України від 31.05.2023 № 4/1798-23 «Про організацію діяльності закладів дошкільної освіти в літній період в умовах воєнного стану». Питання організаційних аспектів діяльності закладів дошкільної освіти в умовах воєнного стану в Україні регулюються нормативно-правовою базою в умовах воєнного стану:

– лист Міністерства освіти і науки України від 17.03.2022 № 1/3475-22 «Про зарахування до закладів дошкільної освіти дітей із числа внутрішньо переміщених осіб»;

– лист Міністерства освіти і науки України від 29.03.2022 № 1/3737-22 «Про забезпечення психологічного супроводу учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;

– лист Міністерства освіти і науки України від 02.04.2022 № 1/3845-22 «Про рекомендації для працівників закладів дошкільної освіти на період дії воєнного стану в Україні» ;

– лист Міністерства освіти і науки України від 25.04.2022 № 1/4428-22 «Методичні рекомендації щодо проведення просвітницької роботи з учасниками освітнього процесу в закладах дошкільної освіти з питань уникнення враження мінами, вибухонебезпечними предметами та ознайомлення з правилами поведінки в надзвичайних ситуаціях».

Освітній процес у 2023/2024 н.р. в дошкільному підрозділі організовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2021 № 33 «Про затвердження Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти) нова редакція»).

Особливості організації освітнього процесу в дошкільному підрозділі будуть залежить від безпекової ситуації у нашому населеному пункті.

Відповідно рішення виконавчого комітету Миколаївської сільської ради від 30.08.2023 № 122 «Про визначення форми організації освітнього процесу у закладах освіти Миколаївської сільської ради у 2023/2024 навчальному році», організація освітнього процесу буде здійснюватися в змішаній формі.

Відповідно до статті 4 Закону України «Про дошкільну освіту» дошкільна різновікова група Лікарської гімназії у 2023/2024 навчальному році спрямовує свою діяльність на забезпечення всебічного розвитку дитини дошкільного віку відповідно до її задатків, нахилів, здібностей, індивідуальних, психічних та фізичних особливостей, культурних потреб; формування у дитини дошкільного віку моральних норм, набуття нею життєвого соціального досвіду.

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення вихованцями

обов'язкових результатів навчання (набуття компетентностей), визначених Базовим компонентом дошкільної освіти.

Зміст освітньої програми передбачає:

- формування основ соціальної адаптації та життєвої компетентності дитини;
- виховання елементів природо-доцільного світогляду, розвиток позитивного емоційно-ціннісного ставлення до довкілля;
- утвердження емоційно-ціннісного ставлення до практичної та духовної діяльності людини;
- розвиток потреби в реалізації власних творчих здібностей.

Мета і завдання освітньої програми:

- забезпечення якісної організації та здійснення освітнього процесу в дошкільній групі;
- створення умов, комфортних для розвитку пізнавальних і психічних процесів дітей, їхньої спрямованості на активність у соціумі;
- забезпечення реалізації можливостей і здібностей кожної дитини;
- створення в групі атмосфери гуманного та доброзичливого ставлення до всіх вихованців, що сприятиме вихованню у них товариськості, доброзичливості, допитливості, ініціативності, формуванню самостійності і творчості;
- турбота про здоров'я, емоційне благополуччя та своєчасний всебічний розвиток кожної дитини;
- максимальне використання різноманітних видів дитячої діяльності, їх інтеграція задля підвищення ефективності освітнього процесу;
- творча організація (креативність) освітнього процесу;
- варіативність використання навчального матеріалу з метою розвитку творчості з урахуванням інтересів і здібностей кожної дитини;
- забезпечення шанобливого ставлення до результатів дитячої творчості;
- єдність підходів до виховання дітей в умовах закладу дошкільної освіти та сім'ї;
- забезпечення наступності між закладом дошкільної освіти та початковою школою, що виключає розумові та фізичні перевантаження у змісті освіти дітей дошкільного віку;
- організація психолого-педагогічної підтримки дітей у відповідності з їх віковими та індивідуальними особливостями і здібностями, розвиток здібностей і творчого потенціалу кожної дитини як суб'єкта відносин з самим собою, іншими дітьми, дорослими та світом;
- забезпечення психолого-педагогічної підтримки сім'ї та підвищення компетентності батьків у питаннях розвитку освіти, охорони і зміцнення здоров'я дітей;

- корекційно-розвивальна робота, що забезпечує своєчасну спеціалізовану допомогу в освоєнні змісту навчання і корекцію вад дітей в умовах закладу дошкільної освіти;
- підвищення професійної майстерності педагогів дошкільної освіти;
- розвиток комунікативно-мовленнєвої компетенції та логіко-математичної.
- створення умов для фізичного, духовного, психічного, та соціального благополуччя дітей;
- вдосконалення якості освітнього процесу шляхом системного аналізу та вирішення завдань формування соціально-моральних цінностей особистості;
- сприяння підвищенню професійної майстерності педагогів шляхом самоосвіти та участі у різних формах методичної роботи;
- впровадження сучасних методів та інноваційних технологій у взаємодії з родинами вихованців, з метою забезпечення запитів батьків, надання допомоги у вихованні і розвитку дітей.

Вихователь дошкільної групи забезпечує засвоєння здобувачами освіти обов'язкового мінімуму змісту дошкільної освіти на рівні вимог Базового компонента дошкільної освіти – Державного стандарту дошкільної освіти України.

Обов'язковий мінімум передбачає:

- компетентнісний підхід до розвитку особистості, збалансованість набутих знань, умінь, навичок, сформованих бажань, інтересів, намірів та особистісних якостей і вольової поведінки дитини;
- надання пріоритету соціально-моральному розвитку особистості, формування у дітей узгоджувати особисті інтереси з колективними;
- формування у дітей цілісної, реалістичної картини світу, основ світогляду;
- забезпечення індивідуального особистісного розвитку.

Забезпечення наступності і перспективності в освітньому процесі між дошкільною і початковою освітою полягає у послідовності чинних програм розвитку, навчання і виховання дітей дошкільного віку та освітньої програми для 1 класу початкової школи.

Формування позитивної мотивації здобувачів освіти до освітньої діяльності здійснюється через розвиток життєвих компетентностей, необхідних для успішної самореалізації в суспільстві.

Освітній процес у здійснюється відповідно до програмно-методичного забезпечення та є єдиним комплексом освітніх компонентів для досягнення вихованцями результатів набуття компетентностей, визначених Базовим компонентом дошкільної освіти, чинними освітніми комплексними та парціальними програмами, рекомендованими Міністерством освіти і науки України.

Організація освітнього процесу у в інклюзивній групі здійснюється за освітніми програмами для роботи з дітьми, що мають особливі освітні потреби (відповідно до нозології), рекомендовані Міністерством освіти і науки України.

Зміст освітнього процесу в ЗДО у 2022/2023 навчальному році спрямований на формування та розвиток компетентностей вихованців відповідно до освітніх ліній Базового компонента:

Освітня лінія

Зміст освітнього процесу

Передбачає:

- формування позитивного образу «Я», створення бази особистісної культури дитини, її активної життєдіяльності;

Особистість дитини

- виховання в дитини позитивного ставлення до своєї зовнішності, формування основних фізичних якостей, рухових умінь, культурно-гігієнічних, оздоровчих навичок та навичок безпечної життєдіяльності. На кінець дошкільного періоду життя в дитини мають бути сформовані базові якості особистості: довільність, самостійність і відповідальність, креативність, ініціативність, свобода поведінки і безпечність, самосвідомість, самоствавлення, самооцінка.

Передбачає:

Дитина в соціумі

формування у дітей навичок соціально визнаної поведінки, вміння орієнтуватись у світі людських взаємин, готовності співпереживати та співчувати іншим. Завдяки спілкуванню з дорослими, як носіями суспільно-історичного досвіду людства, в дитини з'являються інтерес та вміння розуміти інших, долучатися до спільної діяльності з однолітками та дорослими, об'єднувати з ними свої зусилля для досягнення спільного результату, оцінювати власні можливості, поважати бажання та інтереси інших людей. Взаємодія з іншими людьми є своєрідним видом входження дитини в людський соціум, що вимагає вміння узгоджувати свої інтереси, бажання, дії з іншими членами суспільства.

Передбачає:

+-----Дитина

природному довкіллі

природничу освіченість через наявність уявлень дитини про живі організми і природне середовище, багатоманітність явищ природи, причинно-наслідкові зв'язки у природному довкіллі та взаємозв'язок природних умов, рослинного і тваринного світу, позитивний і негативний вплив людської діяльності на встан природи. Ціннісне ставлення дитини до природи виявляється у її природодоцільній поведінці: виважене ставлення до рослин і тварин; готовність включатись у практичну діяльність, що пов'язана з природою; дотримування правил природокористування.

Містить доступні дитині дошкільного віку уявлення про природу планети Земля та Всесвіт, розвиток емоційно-ціннісного та відповідального екологічного ставлення до природного довкілля.

Передбачає:

Мовлення дитини

засвоєння дитиною культури мовлення та спілкування, елементарних правил користування мовою у різних життєвих ситуаціях. Оволодіння мовою як засобом пізнання і способом специфічно людського спілкування є найвагомим досягненням дошкільного дитинства. Мова виступає «каналом зв'язку» для одержання інформації з немовних сфер буття, засобом пізнання світу від конкретно-чуттєвого до понятійно-абстрактного. Мовленнєве виховання забезпечує духовно-емоційний розвиток дитини через органічний зв'язок із національним вихованням. Мовленнєва діяльність дітей дошкільного віку складається із різних видів говоріння та слухання, під час якої формуються мовленнєві вміння і навички. Вивчення української мови в дошкільних навчальних закладах національних спільнот передбачає залучення дітей інших національностей, які є громадянами України, до оволодіння українською мовою як державною на рівні вільного спілкування з іншими дітьми і дорослими, виховання інтересу та позитивного ставлення до української мови.

Передбачає:

формування почуття краси в її різних проявах, ціннісного ставлення до змісту предметного світу та світу мистецтва, розвиток творчих здібностей, формування елементарних трудових, технологічних та художньо-продуктивних навичок, самостійності, культури та безпеки праці. Результатом оволодіння дитиною різними видами предметної та художньої діяльності є сформоване емоційно-ціннісне ставлення до процесу та продуктів творчої діяльності, позитивна мотивація досягнень; здатність орієнтуватися в розмаїтті властивостей предметів, розуміти різні способи створення художніх образів, виявляти інтерес до об'єктів, явищ та форм художньо-продуктивної діяльності, а також оволодіння навичками практичної діяльності, культури споживання.

Гра дитини

Передбачає:

розвиток у дітей творчих здібностей, самостійності, ініціативності, організованості в ігровій діяльності та формування у них стійкого інтересу до пізнання довкілля і реалізації себе в ньому. Гра забезпечує задоволення ігрових уподобань кожної дитини, сприяє виникненню дружніх, партнерських стосунків та ігрових об'єднань за інтересами, спонукає до обміну думками, оцінювання себе й інших, заохочує до імпровізації, висловлювання власних оцінно-етичних суджень.

Передбачає:

сформованість доступних для дитини уявлень, еталонів, що відображають пізнавальному просторі ознаки, властивості та відношення предметів і об'єктів довколишнього світу. Показником сформованості цих уявлень є здатність дитини застосовувати отримані

знання у практичній діяльності (ігрова, трудова, сенсорно-пізнавальна, математична тощо), оволодіння способами пізнання дійсності, розвиток у неї наочно-дієвого, наочно-образного, словесно-логічного мислення. Сенсорно-пізнавальна освітня лінія спрямована на інтеграцію змісту дошкільної освіти, формування у дітей пошуково-дослідницьких умінь, елементарних математичних уявлень, цілісної картини світу, компетентної поведінки в різних життєвих ситуаціях.

Реалізуючи вищезазначений зміст освітнього процесу, вихователь забезпечує досягнення очікуваних результатів навчання, визначених у освітній програмі.

Відповідно до Базового компоненту дошкільної освіти у дошкільній групі визначено зміст і структуру освітнього процесу за інваріантною складовою. Інваріантна складова змісту дошкільної освіти сформована на державному рівні і є обов'язковою. Інваріантну частину змісту освіти систематизовано відповідно до Базового компонента дошкільної освіти за вище названими освітніми лініями. У закладі забезпечується неперервність змісту освітніх ліній, а також наступність дошкільної та початкової ланок. Виключення з інваріантної частини будь-якої з освітніх ліній порушує цілісність розвитку дитини на рівні дошкільної освіти і наступність її в початковій школі.

Організація життєдіяльності дітей з урахуванням освітніх ліній, що включені до інваріантної складової, дає змогу забезпечити належний рівень соціально-особистісного розвитку дітей раннього та дошкільного віку в структурі неперервної освіти.

Дотримання змісту, взаємозв'язку та логічної послідовності реалізації освітніх ліній Базового компоненту забезпечується та відображається у блочно-тематичному плануванні освітнього процесу.

Очікуваними результатами освітнього процесу є набуття компетентностей, що визначені за усіма освітніми лініями Базового компонента та комплексними і парціальними програмами, за якими здійснюється освітній процес.

Набуття різних видів компетентностей дитиною дошкільного віку відбувається в різних видах діяльності (ігровій – провідній для дітей дошкільного віку); руховій; природничій; предметній; образотворчій; музичній; театральній; літературній; сенсорно-пізнавальній; мовленнєвій; трудовій і вимагає практичного засвоєння дитиною системи елементарних знань про себе та довкілля, моральних цінностей, уміння доречно застосовувати набуту

інформацію. На кінець навчального року формується модель випускника кожної групи.

Рівень сформованості компетентностей дітей різновікової групи з'ясовується у процесі здійснення моніторингу рівня засвоєння програмового матеріалу дітьми дошкільного віку, отримання антропометричних даних та встановлення рівня нервово-психічного розвитку дітей в процесі спостереження за життєдіяльністю дітей.

З метою досягнення очікуваних результатів навчання (набуття компетентностей) у 2022/2023 навчальному році вихователем групи будуть проводитися різні форми організації освітнього процесу, у тому числі заняття різних типів. Для якісної організації освітнього процесу проводяться такі заняття (за типами):

- фронтальні, колективні (з усіма дітьми групи);
- індивідуально-групові (4-6 дітей);
- індивідуальні (1-4 дитини).

За дидактичними цілями організуються такі види занять:

- заняття із засвоєння дітьми нових знань;
- заняття із закріплення і систематизації досвіду дітей.

За специфікою поєднання змісту та форм роботи в межах заняття проводяться такі заняття:

- інтегровані;
- комплексні.

Інтеграція сприяє значному скороченню організованих форм навчальної діяльності (занять) та істотно знижує навчальне навантаження на дітей. Тривалість занять становить 25 хвилин

У ЗДО планування освітнього процесу здійснюється за режимними моментами та блочно-тематичним принципом, що забезпечує змістовну цілісність, системність, послідовність, ускладнення та повторення програмного матеріалу.

Блочно-тематичне планування освітнього процесу є одним із ефективних інструментів реалізації принципу інтеграції й сприяє кращому засвоєнню знань, умінь і практичних навичок дошкільників з відповідної теми, яка пропонується для вивчення і закріплення протягом одного-двох тижнів. Інтеграція – це шлях і спосіб формування у дітей цілісної картини світу.

Тип заняття обирає вихователь самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених в освітніх програмах.

Рівномірно розподіляються види активності за основними видами діяльності протягом дня в залежності від бажань та інтересу дітей. Окрім занять, проводяться інші форми спеціально організованої освітньої діяльності:

- ігри (дидактичні, сюжетно-рольові, рухливі, театралізовані, ігри з піском та водою та ін.);
- спостереження;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- екскурсії;
- театралізована діяльність;
- трудова діяльність;
- тощо.

Крім спеціально організованої освітньої діяльності, передбачається самостійна діяльність дітей: ігрова, художня, фізична.

Фізичне виховання дітей передбачає проведення:

- ранкової гімнастики;
- гімнастики пробудження;
- занять фізичною культурою;
- рухливих ігор та ігор спортивного характеру;
- загартування;
- фізкультурних хвилинок під час занять;
- фізкультурних пауз між заняттями;
- фізкультурних комплексів під час денної прогулянки (пішохідний перехід);
- оздоровчих заходів.

На виконання статей 19, 20 Закону України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту», Постанови Кабінету Міністрів України від 26 квітня 2022 року № 483 «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 10 квітня 2019 року № 530 і від 15 вересня 2021 року № 957», листів Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2021 року № 1/23180-21 «Про визначення рівня підтримки у дітей з особливими освітніми потребами, від 15 червня 2022 року № 1/6435-22 «Щодо забезпечення освіти осіб з особливими освітніми потребами», заяв батьків, подання директорів закладів освіти та з метою забезпечення рівного доступу до якісної освіти дітей з особливими освітніми потребами, їх соціалізації та інтеграції в суспільство, наказу відділу освіти від 31.08.2023 №106-ОД «Про організацію інклюзивного навчання в закладах освіти Миколаївської сільської ради у 2023/2024 навчальному році», з урахуванням висновку інклюзивно-ресурсного центру про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку дитини від 23 червня 2021 року № ІРЦ-85246/2021/249072 (повторна оцінка від 24 квітня 2023 року), заяви матері та з метою реалізації права дітей з особливими

освітніми потребами на освіту за місцем проживання, їх соціалізації та інтеграції в загальноосвітній простір, в закладі освіти продовжено роботу групи з інклюзивною формою навчання на базі різновікової дошкільної групи для Рудоменка Назара Леонідовича за програмою закладів дошкільної освіти для дітей із порушення опорно-рухового апарату.

Команда психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами (далі – Команда супроводу) (до складу команди супроводу включаються батьки) розробила індивідуальну програму розвитку дитини з особливими освітніми потребами (далі – дитина з ООП). Відповідно до особливостей розвитку дитини з ООП Команда супроводу протягом вересня 2023 року розробить індивідуальну програму розвитку, за якою з дитиною з ООП проводитимуться корекційно-розвиткові заняття. Команда супроводу формує та узгоджує з батьками розклад корекційно-розвиткових занять дитини з ООП. Корекційно-розвиткові заняття згідно з індивідуальною програмою розвитку, проводяться вихователем ЗДО, практичним психологом та (або) із залученням фахівців інклюзивно-ресурсного центру чи інших закладів освіти, які мають право здійснювати освітню діяльність у сфері освіти за необхідними напрямками.

За окремим планом у закладі здійснюватиметься оздоровлення дітей, під час якого освітній процес організовується в наступних формах:

- ранкова гімнастика та гімнастика пробудження;
- дозований біг, ходьба по траві, піску, по «доріжці здоров'я», обливання ніг прохолодною водою;
- рухливі та спортивні ігри;
- процедури прийняття сонячних та повітряних ванн;
- екскурсії, цільові прогулянки;
- продуктивні види діяльності;
- ігри з водою, піском;
- конструкторські та творчі ігри;
- пошуково-дослідницька діяльність;
- організація трудової діяльності;
- літературні розваги, конкурси малюнків;
- змагання, різноманітні конкурси, естафети.

Робота з батьками або особами, які їх замінюють проводиться індивідуально за річним планом роботи.

Організація психолого-педагогічної допомоги батькам або особам, які їх замінюють, будується на основі інтеграції діяльності спеціалістів консультативного центру: вихователя, практичного психолога, адміністрації закладу.

Також з метою поширення серед батьків психолого-педагогічних та фізіологічних знань про дітей дошкільного віку, доступності здобуття дошкільної освіти педагогічний колектив ЗДО здійснює соціально-педагогічний патронат сімей, діти яких за станом здоров'я та інших причин не відвідують ЗДО, але проживають на його території обслуговування.

4.2. Освітня програма початкової освіти НУШ

Освітня програма початкової освіти окреслює підходи до організації єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової освіти. Початкова освіта здобувається з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту»).

Програма визначає загальний обсяг навчального навантаження на тиждень, забезпечує взаємозв'язки окремих предметів, курсів за вибором, їх інтеграцію та логічну послідовність вивчення, які будуть подані в рамках навчальних планів.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей, розвиток самостійності, творчості та допитливості.

Початкова освіта має такі цикли, як 1-2 і 3-4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреби дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. Вимоги до обов'язкових результатів навчання визначаються з урахуванням компетентнісного підходу до навчання, в основу якого покладено ключові компетентності:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань,

усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою

діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Основою формування ключових компетентностей є досвід здобувачів освіти, їх потреби, які мотивують до навчання, знання та вміння, які формуються в різному освітньому середовищі (школі, родині), різноманітних соціальних ситуаціях і зумовлюють формування ставлення до них. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння, як читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами. Компетентності здобувачів освіти визначено за такими освітніми галузями, які забезпечують формування всіх ключових компетентностей.

У 2022/2023 навчальному році освітній процес у 1–4-х класах спрямовано на реалізацію Державного стандарту початкової освіти з урахуванням досягнень та викликів за результатами впровадження реформи загальної середньої освіти відповідно до Концепції «Нова українська школа».

Пріоритетності набуває організаційне забезпечення таких напрямів освітньої діяльності:

- організація освітнього процесу в умовах очної/дистанційної/ змішаної форм навчання;
- підвищення результатів навчання учнів 1-4 класів засобами компетентісно орієнтованого навчання на засадах індивідуального й диференційованого підходів;
- посилення національно-патріотичного виховання, формування громадянської позиції;
- посилення заходів безпеки життєдіяльності, зокрема просвіта щодо цивільного захисту;
- психологічний супровід освітнього процесу в умовах воєнного й післявоєнного часу.

Відповідно до пункту 1 статті 54 Закону України «Про освіту» щодо прав і обов'язків педагогічних працівників в організації освітнього процесу педагогічні працівники, які здійснюють освітню діяльність у початковій школі, реалізують право на академічну свободу, у тому числі свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну діяльність, право на вільний вибір форм, методів і засобів навчання, освітніх методик і технологій, насамперед методик компетентісного навчання відповідно до освітньої програми закладу освіти. Крім того, педагогічні працівники, які працюють у початковій школі, мають

право на педагогічну ініціативу під час розроблення закладом освіти освітньої програми.

Освітня програма закладу освіти розроблена на основі:

- типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко,
- типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 03.06. 2022 р. № 521 типові освітні програми для 1 – 2 та 3 – 4 класів оновлено і затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08. 2022 р. № 743.

Реалізацію типових освітніх програм для 1-2, 3-4 класів заклад загальної середньої освіти забезпечує підручниками з грифом «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України». Їх електронні версії (у pdf-форматі) у вільному доступі розміщені в електронній бібліотеці на вебсайті ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти». Електронні версії чинних підручників можна використовувати онлайн, або за потреби зберегти на власному носії.

Використання навчальних посібників, зошитів з друкованою основою, що доповнюють зміст підручників, є не обов'язковим і може мати місце в освітньому процесі лише за умови дотримання вимог щодо уникнення перевантаження учнів та добровільної згоди усіх батьків учнів класу на фінансове забезпечення.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів всіх ключових компетентностей. Спільними для всіх ключових компетентностей є такі вміння: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати

ризика, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

- мовно-літературна - включає українську мову та літературу, іноземну мову (англійська);
- математична - спрямована на формування математичної та інших ключових компетентностей;
- природнича - має на меті формування компетентностей в галузі природничих наук, основи наукового світогляду, становлення відповідальної природоохоронної поведінки у навколишньому світі;
- технологічна - формування компетентностей в галузі техніки і технологій, здатності до зміни навколишнього світу засобами сучасних технологій;
- інформативна - формування інформаційно-комунікаційної компетентності, здатності до розв'язання проблем з використанням цифрових пристроїв для розвитку, самовираження, здобуття навичок безпечної діяльності в інформаційному суспільстві;
- соціальна і здоров'язбережувальна - формування соціальної компетентності, активної громадянської позиції, підприємливості, розвиток самостійності, застосування моделі здорової та безпечної поведінки, збереження власного здоров'я та здоров'я інших;
- громадянська та історична - формування громадянської та інших компетентностей, готовності до змін шляхом осмислення зв'язків між минулим і сучасним життям, активної громадянської позиції, набуття досвіду життя в соціумі з урахуванням демократичних принципів;
- мистецька - формування цінностей у процесі пізнання мистецтва та художньо-творчого самовираження, поваги до національної та світової мистецької спадщини;
- фізкультурна - формування мотивації до занять фізичною культурою і спортом для забезпечення гармонійного фізичного розвитку, вдосконалення життєво необхідних рухових умінь та навичок.

Однією із форм створення психологічно комфортної атмосфери в класному колективі, актуалізації в учнів мотивації до навчальної діяльності є ранкові зустрічі. У 2023/2024 навчальному році доцільно розширити їх змістове наповнення. Під час ранкових зустрічей класовод буде знайомити учнів з правилами дій в період надзвичайних ситуацій, у тому числі в період воєнного часу. Актуальними в цей час є теми особистої безпеки в умовах загрози та виникнення надзвичайної ситуації, користування засобами захисту від її наслідків, вивчення правил пожежної, мінної безпеки та основ цивільного захисту. Для опрацювання зазначених тем можна організовувати ситуаційно-

рольові ігри, виконання практичних вправ (тренінги) на засвоєння алгоритмів дій під час небезпеки, у тому числі дій за сигналами оповіщення цивільного захисту. На ранкову зустріч відводиться перші 10 – 15 хвилин навчального дня, що враховано під час розроблення розкладу дзвінків для 1–4 класів. Решту часу навчального дня розподілено між уроками та перервами відповідно до кількості годин навчального плану, що є академічними годинами, та тривалості уроків, визначеної у Законі України «Про загальну середню освіту». Для кожного класу розклад дзвінків може бути гнучким і, за потреби, коригується вчителем з урахуванням особливостей учнів класу та дидактичної доцільності запланованої на день навчальної діяльності.

Задля реалізації інтегративного підходу у змістовому забезпеченні освітнього процесу заклад загальної середньої освіти може по-різному комбінувати навчальний час в межах загальної кількості навчальних годин, визначених освітньою програмою.

Фактичне виконання навчальної програми фіксується у Класному журналі відповідно до Методичних рекомендацій щодо заповнення Класного журналу учнів початкових класів Нової української школи, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 02.09.2020 № 1096. Запропоновані рекомендації стосуються структурування Класного журналу (розподілу сторінок між предметами вивчення та інтегрованими курсами), фіксації змісту та форм фактично проведених уроків. Фіксацію результатів оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюють відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, що затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 13.07.2021 № 813, та роз'яснень до них, викладених у цьому документі в окремому розділі.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

Навчальні досягнення здобувачів у 1-2 класах підлягають вербальному, формувальному оцінюванню.

Навчальні досягнення здобувачів у 3-4 класах підлягають формувальному та підсумковому (тематичному і завершальному) рівневому оцінюванню.

Навчальний план для 1-2 класу складений на основі Типової освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти.» Додаток 1

Навчальний план для 3-4 класів складений на основі Типової освітньої програми для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Савченко О. (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743 «Про затвердження типових освітніх та навчальних програм для 1-2 та 3-4 класів закладів загальної середньої освіти.» Додаток 2

4.3. Освітня програма базової середньої освіти НУШ- 5 -6 класи

Концепція компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної концепції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам освітнього процесу.

Серед сучасних моделей освіти виділяють модель 4К, що включає чотири ключові компетентності, що починаються з букви «К»: креативність, комунікація, кооперація (співпраця), критичне мислення. Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5 класі має спрямовуватись на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

Організація освітньої діяльності в 5-му класі, впровадження навчально-методичного забезпечення для закладів загальної середньої освіти в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» у 2022/2023 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма закладу загальної середньої освіти, який здійснює свою діяльність.

Призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;

- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;
- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;
- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;
 - урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5 класі реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу. Основними формами організованої освітньої діяльності п'яти класників є щоденні інтегровані заняття, підгрупові предметні заняття, індивідуально-групові заняття різної пізнавальної та продуктивної спрямованості.

Цілісне бачення та структура тематичних циклів, за якими будується освітній процес, відображаються у плануванні за принципом методичного конструктора. Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та

ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;

6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

8) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень. Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчальнопізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Із 2023/2024 навчального року 6-й клас Лікарської гімназії працюватиме за новою Типовою освітньою програмою.

У Типовому навчальному плані визначено орієнтовний перелік предметів та інтегрованих курсів для реалізації кожної освітньої галузі та такі кількісні показники: діапазон навчального навантаження який включає рекомендовану, мінімальну та максимальну кількість навчальних годин на тиждень; резерв навчальних годин; гранично допустиме навчальне навантаження; загальну кількість годин, що фінансується з предмету.

Так, відповідно ТНП наш заклад самостійно визначив навчальне навантаження у межах визначеного діапазону, та дещо змінив його в кожній освітній галузі включно до граничного показника.

Резерв навчальних годин – різниця між рекомендованим та мінімальним тижневим навантаженням, був розподілений між обов'язковими для вивчення та вибірковими освітніми компонентами.

Гранично допустиме навчальне навантаження на тиждень для учнів 6-го класу становить 31 годину (не враховуються години, передбачені для фізичної культури та вивчення вибіркового освітніх компонентів).

Загальна кількість годин, що фінансуються з бюджету становить 34 години.

Навчальний план Лікарського ліцію ґрунтуватися на одному з варіантів Типовому навчальному плані (Для закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою) та орієнтується на рекомендований розподіл навчальних годин між обов'язковими освітніми компонентами.

У навчальному плані нашого закладу освіти тижневе навчальне навантаження розподілено між освітніми галузями таким чином:

Мовно-літературна освітня галузь

Тижневе навчальне навантаження складає 11 годин, які розподілені на вивчення таких навчальних предметів:

- українська мова – 4 годин;
- українська література – 2 години;
- зарубіжна література – 1 години;
- іноземна мова (англійська) – 4 години;

Математична освітня галузь

- Математика – 5 годин;

Природнича освітня галузь

Тижневе навчальне навантаження складає 4 годин. Кількість годин цієї освітньої галузі розподілено на вивчення таких навчальних предметів:

- інтегрований курс «Пізнаємо природу» (за вибором закладу освіти) - 2 години;

- Географія - 2 години.

Соціальна і здоров'язберезувальна освітня галузь

Тижневе навчальне навантаження складає 2 години, які за вибором закладу освіти розподілені на вивчення таких навчальних предметів:

- Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут» – 1 година;

- Етика – 1 година.

Громадянська та історична освітня галузь

За вибором закладу освіти вивчатиметься предмет «Історія України. Всесвітня історія» – 2 години

Інформатична освітня галузь

Інформатика – 2 години

Діапазон навчального навантаження становить від 1 до 2 годин, резерв – 0,5 години.

Технологічна освітня галузь

Технології – 2 години

4.3.1. Цілі та завдання освітньої діяльності закладу в умовах реалізації Концепції НУШ у базовій середній школі.

Мета діяльності закладу: забезпечення єдиної лінії розвитку особистості школяра; формування духовної культури та цілісних світоглядних уявлень у дитини. Лікарська гімназія – заклад з українською мовою навчання.

Пріоритетні завдання діяльності педагогічного колективу закладу: створення умов для здобуття якісної освіти в умовах навчально-виховного процесу;

формування у дітей основ культури споживання та екологічної свідомості через впровадження ідей освіти для сталого розвитку;

втілення інклюзивних цінностей через збагачення інклюзивними підходами освітньої практики;

сприяння формуванню у школярів лідерських якостей особистості;

формування світогляду школярів засобами художнього слова;

оптимізація взаємодії з батьками;

модернізація матеріально-технічної бази та програмно-методичного забезпечення закладу.

Робочий навчальний план для 5-6 класу НУШ розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-6 класів, затвердженою наказом МОН основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021р. Додаток 3.

Перелік модельних навчальних програм для 5-6 класів у 2023/2024 навчальному році наведено в таблиці. Додаток 4

4.3.2. Опис форм організації освітнього процесу в адаптаційному циклі базової середньої освіти НУШ.

Освітній процес у Лікарському ліцеї організовується в безпечному освітньому середовищі та здійснюється з урахуванням вікових особливостей, фізичного, психічного та інтелектуального розвитку дітей, їхніх освітніх потреб.

Освітня програма закладу передбачає досягнення здобувачів освіти сукупності компетентностей, що є базою для подальшого особистісного розвитку в умовах шкільного навчання. Особливий акцент здійснюється на здатність дітей встановлювати асоціативні зв'язки, взаємозв'язки між об'єктами і явищами навколишнього світу, робити висновки та висловлювати судження. Ці характеристики засвідчують сформованість цілісних світоглядних уявлень і є результатом упровадження засад інтеграції в освітньому процесі.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Базова середня освіта здобувається, як правило, після здобуття початкової освіти. Діти, які здобули початкову освіту на 1 вересня поточного навчального року повинні розпочинати здобуття базової середньої освіти цього ж навчального року. Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов, але на даний момент таких у закладі немає.

Типову освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мовно-літературна

Математична

Природнича

Соціальна та здоров'язбережувальна

Громадянська та історична

Технологічна

Інформатична

Мистецька

Фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах.

Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку:

- формування компетентностей;

- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (уроки-«суди», урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо.

З метою засвоєння нового матеріалу та розвитку компетентностей крім уроку проводяться навчально-практичні заняття. Ця форма організації поєднує виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, менш регламентована й має акцент на більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях і заняттях практикуму. Практичне заняття - це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Експериментальні завдання, передбачені змістом окремих предметів, виконуються на заняттях із практикуму (виконання експериментально-практичних робіт). Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, за виконання яких звітують перед вчителем. Практичні заняття та заняття практикуму також можуть будуватися з метою реалізації контрольних функцій освітнього процесу. На цих заняттях учні самостійно виготовляють вироби, проводять виміри та звітують за виконану роботу.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості складається з наступних компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення навчальних занять;
- моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;
- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників. Освітня програма передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

4.3.3.Оцінювання навчальних досягнень учнів 5 -6 класів НУШ.

Оцінювання є зорієнтованим на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу.

Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв:

- розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що охоплюються навчальним матеріалом;
- комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій);
- планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією;
- рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності.

Під час оцінювання навчальних досягнень враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів

академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Поточне формувальне оцінювання здійснюється системно в процесі навчання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

Формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання.

Інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності.

Надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

Підсумковому оцінюванню (семестровому, річному) підлягають результати навчання з навчальних предметів, інтегрованих курсів обов'язкового освітнього компонента типового навчального плану. Педагогічна рада закладу загальної середньої освіти ухвалює рішення про оцінювання результатів навчання складників вибіркового освітнього компонента. Семестрове оцінювання здійснюють з урахуванням різних видів навчальної діяльності, які мали місце протягом семестру, та динаміки особистих навчальних досягнень учня / учениці.

Проведення окремої семестрової атестації не є обов'язковим і здійснюється на розсуд закладу освіти.

Річне оцінювання здійснюють на основі семестрових або скоригованих семестрових оцінок. Річна оцінка не обов'язково є середнім арифметичним від оцінок за I та II семестри. Для визначення річної оцінки потрібно враховувати динаміку особистих навчальних досягнень учня / учениці протягом року. Семестрова та річна оцінки можуть підлягати коригуванню. Відповідно до п. 3.2. Інструкції з ведення класного журналу 5-11(12)-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 03.06.2008 № 496, у триденний термін після виставлення семестрової оцінки батьки (особи, які їх замінюють) учнів (вихованців), які виявили бажання підвищити результати семестрового оцінювання або не були атестовані, звертаються до керівника закладу освіти із заявою про проведення відповідного оцінювання, у якій пояснюють причину та необхідність його проведення. Наказом керівника закладу створюють комісію та затверджують графік і порядок проведення оцінювання. Члени комісії готують завдання, що погоджує педагогічна рада навчального закладу. Комісія ухвалює рішення щодо його результатів та складає протокол. Рішення цієї комісії є остаточним, при цьому скоригована семестрова оцінка не може бути нижчою за семестрову. У разі, якщо учневі / учениці не вдалося підвищити результати, запис у колонку «Скоригована» у класному журналі не роблять. За результатами оцінювання керівник закладу освіти видає відповідний наказ. Коригування річної оцінки здійснюють шляхом коригування семестрової оцінки за I та/або II семестр відповідно до п.п. 9-10 Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 14.07.2015 № 762 (зі змінами). Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі / учениці, його / її батькам (іншим законним представникам). Відомості, отримані під час підсумкового та, у разі застосування, проміжного, оцінювання результатів навчання, застосовують у формульованні оцінюванні, зокрема, для вироблення навчальних цілей на наступний період, визначення труднощів, що постали перед учнем / ученицею, та коригування освітнього процесу.

Оцінювання зорієнтоване на визначені Державним стандартом базової середньої освіти ключові компетентності та наскрізні вміння й передбачені навчальною програмою очікувані результати навчання для відповідного періоду освітнього процесу. Враховуючи ці вимоги, для оцінювання навчальних досягнень учнів педагоги керуються такими категоріями критеріїв: розв'язання проблем і виконання практичних завдань із застосуванням знань, що

охоплюються навчальним матеріалом; комунікація (тому числі з використанням інформаційно-комунікаційних технологій); планування й здійснення навчального пошуку, робота з текстовою і графічною інформацією; рефлексія власної навчально-пізнавальної діяльності. Під час оцінювання навчальних досягнень важливо враховувати дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

Для оцінювання навчальних досягнень здобувачів базової середньої освіти (5-6 класи НУШ) у закладі освіти застосовується 12-бальна шкала. Заклад загальної середньої освіти здійснює підсумкове, проміжне, семестрове та річне оцінювання результатів навчання.

Результати річного оцінювання відображають у свідоцтві досягнень, яке видають учневі / учениці в кінці навчального року, за системою (шкалою), визначеною законодавством.

Для забезпечення наступності між підходами до оцінювання результатів навчання здобувачів початкової та базової середньої освіти, у першій чверті (вересень-жовтень) підсумкове та, у разі застосування, проміжне оцінювання результатів навчання учнів 5-го класу здійснювати вербально, супроводжувати характеристикою з орієнтацією на досягнення учня / учениці (а не на помилки або невдачі). Починаючи з другої чверті (листопад) здійснюється за 12-бальною шкалою (за рішенням педрад).

Якщо рівень результатів навчання учня / учениці визначити неможливо через тривалу відсутність учня / учениці, у класному журналі та свідоцтві досягнень робиться запис «(н/а)» (не атестований(а)).

4.4. Освітня програма базової середньої освіти (7-9 класи)

Освітня програма загальної середньої освіти II ступеня (базова середня освіта) розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти» відповідно до Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405. Таблиця 1) з навчанням українською мовою.

Освітня програма окреслює організацію закладом єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом базової та повної загальної середньої освіти, визначає: загальний обсяг навчального навантаження, очікувані результати

навчання учнів, рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти, вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Типовою освітньою програмою.

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслює навчальний план закладу, який дає цілісне уявлення про зміст і структуру другого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні. Варіативна складова визначена з урахуванням особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної та варіативної складових навчальних планів.

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій.

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Типову освітню програму для базової середньої освіти укладено за такими освітніми галузями:

- Мови і літератури
- Суспільствознавство
- Мистецтво
- Математика
- Природознавство
- Технології
- Здоров'я і фізична культура

Навчальні плани основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Освітня галузь мови і літератури у навчальних планах реалізується через окремі предмети «Українська мова», «Українська література», «Іноземна мова (англійська)», «Зарубіжна література».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується через окремі курси: «Музичне мистецтво» та «Образотворче мистецтво» в 7 класі та «Мистецтво» у 8-9 класах.

Навчальний план для базової школи розроблений на основі Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня, затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року № 405. Додаток 5.

РОЗДІЛ V. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА ДО РОБОЧОГО НАВЧАЛЬНОГО ПЛАНУ

5.1. Загальні засади

Освітня програма закладу загальної середньої освіти розроблено відповідно до положень Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Закону України від 19.06.2022 № 2315-IX «Про внесення змін до деяких законів України у сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану».

У 2023/2024 навчальному році освітній процес в Лікарській гімназії організовано відповідно до законодавчих актів:

- Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету міністрів України від 30.09.2020 № 898;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»;
- Концепції «Нова українська школа», ухваленої рішенням колегії Міністерства освіти і науки України від 27.10.2016 № 10/6-19 «Нова українська школа. Концептуальні засади реформування середньої школи»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 24 грудня 2019 р. № 1094 «Про внесення змін до Положення про сертифікацію педагогічних працівників»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 29 липня 2020 р. № 672 «Деякі питання професійного розвитку педагогічних працівників»;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 28 липня 2023 р. № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні»;
- Розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 р. № 301-р «Про схвалення Концепції безпеки закладів освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367 «Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 25.06.2018 № 676 «Про затвердження Інструкції з діловодства у закладах загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 08.09.2020 № 1115 «Деякі питання організації дистанційного навчання»;
- наказу Міністерства охорони здоров'я від 25.09.2020 № 2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» (зі змінами);

- наказу Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795 «Про надання грифа «рекомендовано Міністерством освіти і науки України» модельним навчальним програмам для закладів загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання організації здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану в Україні»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 01.04.2022 № 289 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 08.08.2022 № 707 «Про затвердження Інструкції з ведення ділової документації у закладах загальної середньої освіти в електронній формі»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 09.09.2022 № 805 «Про затвердження Положення про атестацію педагогічних працівників»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 № 201 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти»;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 15.05.2023 № 563 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні»;
- листа Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 14.06.2022 № 03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 22.07.2022 № 1/8462-22 «Про оптимізацію виконання заходів з підготовки закладів освіти до нового навчального року та опалювального сезону в умовах воєнного стану»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 17.05.2023 № 1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та осінньо-зимового періоду 2023-2024 року»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 14.08.2023 № 1/12038-23 «Про переліки навчальної літератури та навчальних програм, рекомендованих Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі закладів освіти у 2023-2024 навчальному році»;
- листа Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 № 1/12186 «Про організацію 2023-2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

Також при організації освітнього процесу в Лікарській гімназії у 2023/2024 навчальному році взято до уваги методичні рекомендації Сумського інституту післядипломної педагогічної освіти:

- Методичні рекомендації щодо організації діяльності закладів дошкільної освіти та початкової школи у 2023-2024 навчальному році (лист СОІППО від 16.08.2023 № 371/11-07);
- Методичні рекомендації щодо навчання змісту освітніх галузей в 5-6 класах НУШ у 2023-2024 н.р. (лист СОІППО 17.08.2023 № 375/11-07);
- Методичні рекомендації щодо вивчення змісту навчальних предметів у 7-9 класах закладів загальної середньої освіти у 2023-2024 н.р. (лист СОІППО від 18.08.2023 № 378/11-07);
- Методичні рекомендації щодо організації виховного процесу у закладах загальної середньої освіти у 2023-2024 н.р. (лист СОІППО від 18.08.2023 № 379/11-07).

У 2023/2024 навчальному році пріоритетними залишаються питання створення безпечного освітнього середовища у закладі (укриття, запасні виходи), здійснення заходів щодо мінної безпеки (інформування учнів, спільні заходи із залученням ДСНС), забезпечення комфортних умов для учасників освітнього процесу й поліпшення якості освітньої діяльності закладу освіти.

Так, під час підготовки до нового навчального року з даного питання наш заклад освіти керувався наступними нормативними документами:

- «Абетка для директора»;
- «Безпечне освітнє середовище: нові виміри безпеки» (рекомендації Державної служби якості освіти) ;
- Лист Міністерства освіти і науки України від 17.05.2023 року № 1/6990-23 «Про підготовку закладів освіти до нового навчального року та проходження осінньо-зимового періоду 2023/24 навчального року» ;
- Лист державної служби України з надзвичайних ситуацій №03-1870/162-2 «Про організацію укриття працівників та дітей у закладах освіти» ;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 15.08.2016 № 974 «Про затвердження Правил пожежної безпеки для навчальних закладів та установ системи освіти України»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 26.12.2017 № 1669 «Про затвердження Положення про організацію роботи з охорони праці та безпеки життєдіяльності учасників освітнього процесу в установах і закладах освіти» ;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 24.02.2023 № 201 «Про затвердження Змін до Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти»;
- Наказ Міністерства освіти і науки України від 20.07.2004 № 601 «Положення про навчальні кабінети загальноосвітніх навчальних закладів» ;

- Наказ Міністерства освіти і науки України від 07.02.2020 № 143 «Про затвердження типового переліку засобів навчання та обладнання для навчальних кабінетів початкової школи»;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 25.09.2020 №2205 «Про затвердження Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти» зі змінами;
- Наказ Міністерства охорони здоров'я України від 24.03.2016 № 234 «Про затвердження Санітарного регламенту для дошкільних навчальних закладів» зі змінами.

Робочий навчальний план на 2023/2024 навчальний рік розрахований на роботу гімназії у режимі 5-денного навчального тижня.

5.2. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Предмети інваріантної складової робочого навчального плану, що не мають цілої кількості годин, будуть викладатися протягом навчального року за розкладом, шляхом чергування, а саме:

9 клас – «Історія України» з «Географією»;

7 клас – «Українська мова» з «Хімією»;

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформоване відповідно до статево-вікових особливостей учнів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення та реалізується так: 7-9 класи (4 модулі): «Легка атлетика», «Футбол», «Баскетбол», «Волейбол».

Уроки фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження на одного учня.

Інтегрований курс «Дизайн і технології» у 1-2, 3-4 класах реалізується за змістовими лініями: «Інформаційно - комунікаційне середовище», «Середовище проєктування», «Середовище техніки і технологій», «Середовище соціалізації». Галузь «Технології» забезпечується предметом «Трудове навчання» (7-9 класи), «Технології» (5-6 класи). Реалізація змісту предметів «Трудове навчання», «Технології» здійснюється на основі принципу варіативності. При плануванні навчального матеріалу вибору окремих проєктів були враховані матеріально-технічне, кадрове забезпечення освітнього процесу, інтереси та віково-статеві особливості учнів. Так, у 7-8 класах – 5 проєктів, у 9-му класі – 2 проєкти (плюс 2 проєкти з технології побутової діяльності та самообслуговування в 7-8 класах та 1 проєкт у 9 класі).

5.3. Варіативна складова.

Варіативна складова використана на:

- збільшення кількості годин на вивчення предметів інваріантної складової.
- запровадження курсів за вибором, що розширюють обрану навчальним закладом світоглядне спрямування.

Формування варіативної складової відбувається на підставі побажань учнів, за навчальними програмами затвердженими Міністерством освіти і науки України.

З метою наближення змісту навчання до потреб та інтересів дитини, частину годин варіативної складової в 1-4 класах відведено на збільшення годин окремих предметів інваріантного складника: з української мови (1-4 класи – по 1 годині),

Під час розподілу варіативної складової навчального плану враховано гранично допустиме навантаження на одного учня, уроки фізичної культури при визначенні цього показника не враховувались.

Курси за вибором:

- «Захисти себе від ВІЛ» (9 клас, 1 год.). Метою курсу є підвищення рівня індивідуальної захищеності молоді в умовах епідемії ВІЛ СНІДу, а також формування толерантного ставлення до людей які живуть з ВІЛ. Додаток 6

У 2023/2024 навчальному році в гурткова робота буде організована на базі Центру Позашкільної освіти Миколаївської сільської ради.

5.5. Структура 2022/2023 навчального року

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 28.07.2023 № 782 «Про початок навчального року під час воєнного стану в Україні», листів Міністерства освіти і науки України від 16.08.2023 №1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти», освітній процес у Лікарській гімназії розпочнеться 01 вересня і закінчиться не пізніше 28 червня 2024 року.

Початок 2023/2024 навчального року 01 вересня 2023 року Днем знань у дистанційному форматі (з з урахуванням безпекової ситуації в країні).

Для здобувачів освіти щокварталу будуть організовані канікули, тривалість яких протягом навчального року буде не менше 30 днів. При цьому, відповідно до закону про освіту, заклад може призначати додаткові канікули залежно від погоди, опалення, епідемічної ситуації тощо.

Освітній процес у закладі освіти організовано за семестровою системою:

I семестр з 01 вересня до 22 грудня 2023 року

II семестр з 08 січня до 30 травня 2024 року

Проведення державної підсумкової атестації у 4 та 9 класах, перелік предметів щодо проведення ДПА, форму та терміни проведення Міністерством освіти і науки України буде затверджено додатково.

Проведення навчальних екскурсій у 1-4 класах та навчальних екскурсій і навчальної практики у 5 – 8 класах здійснюватиметься під час освітнього процесу на уроках з тих предметів, де це передбачено навчальними програмами та відповідно до календарно – тематичного планування.

Планується вручити випускникам 9-го класу документи про базову загальну середню освіту орієнтовно до 25 червня 2024 року.

Зважаючи на безпекову ситуацію в Україні та регіоні, інші чинники, що можуть впливати на організацію освітнього процесу, можливе внесення змін до вищезазначеної структури за рішенням педагогічної ради закладу.

РОЗДІЛ VI. ОСОБЛИВОСТІ ТА УМОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Основні форми організації освітнього процесу у школі I ступеня

Соціальні перетворення в українському суспільстві докорінно змінили пріоритети в галузі освіти. Школа потребує нових нетрадиційних ідей, теорій, що відповідали б оптимальному розвитку дитини, сучасним потребам людства. Створення ситуації успіху, сприятливих умов для повноцінної діяльності кожної дитини – основна мета, що покладена в основу технологій навчання.

Основними формами організації освітнього процесу у початковій школі є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час, уроки на природі.

Важливе місце в освітньому процесі належить інтегрованим урокам. Які проводяться з метою розкриття загальних закономірностей у різних навчальних предметах. Інтегрований підхід передбачає вибір такої форми проведення уроку, що забезпечує розвиток різних сфер особистості здобувачів освіти.

Інтегроване навчання дозволяє: об'єднати споріднені матеріали кількох предметів навколо однієї теми, опанувати значний за обсягом навчальний матеріал за період уроку, досягти цілісності знань; сприяє формуванню здібностей учнів; виховує креативну особистість, готову до творчого пошуку.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

6.2. Основні форми організації освітнього процесу у школі II ступеня

Основними формами організації освітнього процесу в основній школі є різні типи уроку:

- формування компетентностей;
- розвитку компетентностей;
- перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекції основних компетентностей;
- комбінований урок.

Освітня діяльність залежить не лише від використання в ній тих чи інших методів, але й від організаційних форм цієї роботи. У свою чергу, ці форми визначаються метою і завданнями навчання, кількістю учнів, характерними особливостями окремих навчальних предметів, місцем і часом навчання учнів, забезпеченістю школи навчальними посібниками тощо.

Форма навчального заняття значною мірою визначається пріоритетними видами навчально-пізнавальної діяльності учнів та характером керівництва цією діяльністю з боку вчителя. Важливими критеріями визначення конкретної форми заняття є рівень самостійності учнів, який вона передбачає, а також специфічність застосовуваних засобів навчання.

Завдання освітнього процесу реалізуються через екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, практикуми, уроки-дослідження, інтерактивні уроки (урок-дискусія, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, відео-уроки тощо. Такі уроки поєднують виконання різних практичних вправ, експериментальних робіт відповідно до змісту окремих предметів, сприяють більшій самостійності учнів в експериментальній та практичній діяльності. Формування ключових компетенцій ґрунтується на новій системі універсальних знань, умінь, навичок, а також досвіду самостійної діяльності та особистої відповідальності учнів. При плануванні уроків передбачаються види завдань, які сприяють набуттю учнями навичок самостійного пошуку відповідей, аналізу фактів, узагальненню набутого матеріалу. Досягнуті компетентності учні можуть застосувати на практичних заняттях. Практичне заняття – це така форма організації, в якій учням надається можливість застосовувати отримані ними знання у практичній діяльності.

Різноманітні системи навчання учнів: індивідуальна, групова, класно-урочна – не заперечують одна одну.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Учитель може самостійно визначати форми і методи навчання, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

У закладі широко впроваджуються інформаційно-комунікативні технології. Застосування ІКТ в освітньому процесі базується на загальному розумінні зміни ролі інформації та принципах інформаційної взаємодії в різних напрямках освітньої діяльності. Це дозволяє формувати позитивну мотивацію учнів до навчальної діяльності, критичне і логічне мислення, вміння приймати рішення, співпрацювати в команді, бути конкурентоздатними та впевненими особистостями.

Серед використовуваних засобів: мультимедійні презентації, мультимедійні карти, проекти, онлайн тести, програмовані засоби навчання та інше.

Учителі не тільки самі активно використовують інтернет-ресурси, сучасні інформаційні технології, але й забезпечують їх активне використання учнями. Створені вчителями персональні блоги, є однією з важливих форм роботи

сучасного вчителя і поштовхом для подальшого освоєння нових сучасних вебресурсів відповідно до вимог ІК компетентності, що важливо у процесі модернізації навчання в сучасній школі.

6.3. Умови реалізації освітньої програми закладу

У Лікарській гімназії відкрито 9 класів, у яких навчається 66 учні та одну дошкільну різновікову групу з короткотривалим перебуванням.

Середня наповнюваність класів – 7,8 чоловік.

	Клас	Кількість дітей
Початкова школа	1	5
	2	5
	3	11
	4	7
	всього:	28
Основна школа	5	7
	6	9
	7	7
	8	6
	9	9
	всього:	38
Всього по школі:		66

Робочий навчальний план на 2023/2024 навчальний рік розрахований на роботу гімназії у режимі 5-денного навчального тижня.

Тривалість уроків у навчальному закладі становить: у 1-му класі – 35 хвилин, у 2-4-х класах – 40 хвилин, у 5-9-х – 45 хвилин (за умови очного/змішаного навчання)

Мова навчання – українська.

У Лікарській гімназії створенні усі необхідні умови для учнів Нової Української Школи. Наявні куточки відпочинку у кожній класній кімнаті НУШ. Є зручні килими для сидіння та гри, стільці, крісла-пуфи, м'яка частина зі шкіряним покриттям. Кабінети забезпечені ноутбуками, інтерактивними комплексами, багатофункціональними пристроями, є п'ять планшетів, шафа-стілки, шафи для одягу. Осередки вчителів облаштовані відповідно рекомендацій МОН: стіл, стілець, комп'ютер, техніка для друкування, копіювання та ламінування, полиці/ящики, шафи для зберігання дидактичного матеріалу тощо. Осередок навчально-пізнавальної діяльності – одномісними мобільними 3-рівневими партами. Кімната відпочинку (сну) для

першокласників, які відвідують ГПД відсутня. Організації рухливих ігор здійснюється у коридорі, на шкільному подвір'ї та спортивному майданчику.

У закладі є медіатека, що постійно поповнюється періодичною пресою, методичною літературою, дидактичним матеріалом; створені тематичні куточки, виставки тощо. Все це створює необхідні умови для підвищення фахової майстерності педагогів та якості освітнього процесу.

Освітній процес забезпечує педагогічний колектив у складі 16 працівників (у тому числі практичний психолог, вихователь дошкільної групи, асистент вихователя). Із них один вчитель має педагогічне звання «Старший учитель», 7 працівників мають вищу кваліфікаційну категорію, 6 працівників – I категорію, 1 працівник – II категорію, 2 працівника – спеціаліст.

6.4. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Для виконання освітніх програм школи на 2023/2024 навчальний рік передбачено використання, затверджених Міністерством освіти і науки України, навчальних програм з усіх предметів інваріантної частини (Додаток 6); курсів за вибором, варіативної складової (Додаток 7), що забезпечує інтеграцію загальноосвітніх (основних і додаткових) програм, у єдину освітню програму, що дозволяє одержати запланований результат освіти – «модель» випускника.

6.5. Форми організації освітнього процесу в 2023/2024 навчальному році в умовах воєнного стану

Перш за все освітній процес у закладі буде організовуватися в безпечному освітньому середовищі.

Форма організації освітнього процесу може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Організація освітнього процесу може здійснюватися в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Таке поєднання можливе, зокрема, для різного виду занять (практичні, лабораторні заняття проводяться в очному режимі, лекційні — в дистанційному). Або для різних груп одного класу: частина учнів класу навчаються очно, інша дистанційно в асинхронному режимі, з можливістю надання учням підтримки шляхом проведення консультацій в синхронному режимі. При цьому для учнів буде визначено черговість очного та дистанційного навчання з метою забезпечення рівних умов для здобуття освіти.

Заклад освіти за потреби організовуватиме освітній процес із використанням технологій дистанційного навчання за допомогою технічних засобів комунікації, доступних для усіх учасників освітнього процесу.

Також у змішаному режимі, у разі нестачі в шкільному укритті місць для всіх учасників освітнього процесу, можлива організація навчання шляхом чергування: 1 тиждень навчаються 1-5 класи, 2 тиждень 6-9 класи.

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в нашому населеному пункті. Рішення приймається за участю батьків. Якщо батьки не погоджуються з очною формою навчання, вони можуть обрати дистанційну форму або індивідуальний графік навчання, або перевести дитину на іншу форму навчання.

На виконання рішення виконавчого комітету Миколаївської сільської ради від 30.08.2023 № 122 «Про визначення форми організації освітнього процесу у закладах освіти Миколаївської сільської ради у 2023/2024 навчальному році», з метою надання якісних освітніх послуг у новому 2023/2024 навчальному році в умовах воєнного стану в Лікарській гімназії освітній процес буде організовано у змішаній формі

Враховуючи думку більшості батьків і вимушену потребу деяких батьків в організації освітнього процесу за сімейною формою, з урахуванням місткості укриття, педагогічна рада закладу прийняла рішення про затвердження 4 форм організації освітнього процесу у 2023/2024 навчальному році, а саме:

- очна (при повній безпеці в даному регіоні);
- дистанційна (за заявами батьків).
- змішана форма навчання (поєднання очної і дистанційної форми)
- сімейна (домашня) форма навчання (за рішенням та вибором батьків).

Організація освітнього процесу в Лікарській гімназії спланована так, щоб не призводити до перевантаження учнів та забезпечувати безпечні, нешкідливі та здорові умови здобуття освіти. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394), зі змінами.

6.6. Показники реалізації освітньої програми. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти

Рівень реалізації освітньої програми вивчається шляхом моніторингу якості проведення навчальних занять, моніторингу досягнення учнями результатів навчання (компетентностей); проведення контрольних випробувань учнів; участі учнів школи у предметних олімпіадах різного рівня, Всеукраїнських інтелектуальних конкурсах та турнірах; аналізу результатів участі учнів у ДПА і ЗНО, участі в МАН.

Відповідно до наказу МОН «Про затвердження методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти» від 13.07.2021 № 813, на заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета вивчення/інтегрованого курсу заклад освіти буде використовувати вербальну оцінку окремих результатів навчання, яка, окрім оцінювального судження про досягнення буде називати рівень результату навчання.

Оцінювальне судження буде називатися вербальною оцінкою, а оцінювальне судження із зазначенням рівня – рівневою оцінкою.

Вербальну і рівневу оцінку педагоги будуть виражати як усно, так і письмово.

Рівень результату навчання учня визначатиметься з урахуванням динаміки його досягнення та позначатиметься буквами: **П** (початковий рівень); **С** (середній рівень); **Д** (достатній рівень); **В** (високий рівень).

Результати оцінювання особистісних надбань учня/учениці у 1-4 класах будуть виражатися вербальною оцінкою.

Об'єктивні результати навчання учня/учениці у 1-2 класах – вербальною оцінкою, а у 3-4 – вербально та рівневою.

У кінці року здобувачам освіти будуть видаватися нові форми свідоцтв досягнень для 1–2 і 3–4 класів.

У 5 класі у четверті застосовуватиметься вербальне оцінювання (адаптаційний період за рішенням педаради), а з листопада місяця - за 12-бальною шкалою.

У 6 - 9 класах поточне, тематичне, підсумкове (семестрове та річне) оцінювання здійснюється за 12-бальною шкалою;

У 9 класі державна підсумкова атестація учнів здійснюється за 12-бальною шкалою.

Учні 1-4 класів вчать не лише писати, читати і рахувати, а й конструктивно виражати свої емоції та керувати ними, співпрацювати в парах і в групі, висловлювати свою думку, критично мислити, аналізувати, шукати різні варіанти рішень, мирно вирішувати конфлікти, брати на себе відповідальність за

свої дії. Запроваджено свідоцтва досягнень, які враховують динаміку зростання рівня навчальних досягнень учнів та є зрозумілим документом для батьків або осіб, які їх замінюють. Для учнів 6-11 класів залишається бальне оцінювання, облік підсумкового оцінювання відображено в табелях успішності. Для 5 класу НУШ видаватимуться свідоцтва досягнень.

Оцінювання відповідності результатів навчання здобувачів освіти, які завершили здобуття початкової, базової середньої освіти, вимогам державних стандартів повної загальної середньої освіти здійснюється шляхом їх державної підсумкової атестації. Кожен учень має пройти державну підсумкову атестацію на кожному рівні повної загальної середньої освіти, крім випадків, визначених законодавством. Зміст, форми і порядок проведення державної підсумкової атестації на кожному ступені навчання визначаються і затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

РОЗДІЛ VII. ОПИС ТА ІНСТРУМЕНТИ СИСТЕМИ ВНУТРІНЬОГО ЗАБЕСПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Внутрішня система забезпечення якості освіти у ЗЗСО розбудовується на виконання статті 41 Закону України «Про освіту» для спрямування та контролю діяльності закладу щодо забезпечення якості освіти.

Вона включає:

- політики та процедури забезпечення якості освіти;
- систему та механізми забезпечення академічної доброчесності;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу;
- створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування тощо.

Внутрішня система забезпечення якості освіти створюється відповідно до рекомендацій Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти України з урахуванням: цілей та пріоритетів розвитку закладу загальної середньої освіти; типу закладу, місцезнаходження, умов діяльності.

До розбудови внутрішньої системи якості освіти залучаються усі учасники освітнього процесу.

Мета внутрішньої системи забезпечення якості освіти: постійне та послідовне підвищення якості освіти на основі відстеження динаміки показників освітньої діяльності та освітніх процесів у ЗЗСО.

Завдання внутрішньої системи забезпечення якості освіти:

- 1.Визначення пріоритетних напрямів та показників для оцінювання освітньої діяльності, управлінських процесів у ЗЗСО.
- 2.Здійснення вимірювання показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗЗСО та оцінка їх динаміки.
- 3.Визначення шляхів підвищення якості освіти за результатами оцінювання показників освітньої діяльності та освітніх процесів.
- 4.Надання допомоги учасникам освітнього процесу щодо підвищення якості освіти.

7.1. Напрями, показники, методу збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗЗСО

Напрями, показники для оцінювання освітніх і управлінських процесів у ЗЗСО визначаються за результатами аналізу діяльності закладу освіти за минулий навчальний рік та анкетування педагогічних працівників, батьків вихованців щодо якості провадження освітньої діяльності в ЗЗСО.

Методами збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗЗСО є: вивчення документації, спостереження, опитування (анкетування, інтерв'ювання) усіх учасників освітнього процесу (педагогічних працівників, дітей, батьків вихованців) та спостереження за дітьми в різних видах діяльності. А також медико-педагогічний контроль за фізичним розвитком та станом здоров'я дітей на заняттях з фізкультури (система медичних і педагогічних спостережень, аналіз ефективності використання засобів і методів фізичного виховання).

Зміни та доповнення до напрямів, показників, методів збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності й управлінських процесів у ЗЗСО схвалюються відповідним рішенням педагогічної ради та затверджуються наказом керівника закладу.

Орієнтовні напрями, показники, методу збору інформації для оцінювання якості освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗЗСО

Напрямок оцінювання	Показники	Методи збору інформації	Термін проведення
Освітнє середовище	Забезпечення ЗЗСО обладнанням відповідно до Типового переліку	Спостереження	
	Забезпечення навчально-наочними посібниками та дидактичними матеріалами відповідно до Типового переліку	Спостереження	
	Стан території та приміщень. Відповідність санітарно-гігієнічним вимогам	Спостереження, вивчення документації	
	Дотримання вимог безпеки життєдіяльності вихованців та охорони праці працівників	Спостереження, вивчення документації	

	Створення умов для дітей з особливими потребами	Спостереження, вивчення документації	
Освітня діяльність	Якість планування в ЗЗСО	Вивчення документації	
	Діяльність керівника ЗЗСО	Опитування, вивчення документації	
	Система внутрішнього моніторингу	Вивчення документації	
	Організація та здійснення освітнього процесу в ЗЗСО	Спостереження вивчення документації	
	Рівень реалізації компетентнісного підходу	Спостереження оцінка, вивчення документації	
	Діяльність вихователя	Спостереження, вивчення документації	
	Організація та здійснення методичної роботи	Вивчення документації	
	Співпраця з батьками здобувачів освіти	Опитування, вивчення документації	
Результати освітньої діяльності	Рівень засвоєння здобувачами освіти навчальних програм за освітніми лініями	Спостереження	

7.2. Основні політики забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗЗСО

Основними політиками забезпечення якості освітньої діяльності та якості освіти в ЗЗСО є:

- забезпечення публічної інформації про діяльність закладу освіти (ст. 30 Закону України «Про освіту»);
- дотримання принципів академічної доброчесності у діяльності педагогічних працівників (ст. 42 Закону України «Про освіту»);
- запобігання та протидія булінгу (цькуванню);

- створення умов щодо професійного зростання педагогічних працівників (постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників (зі змінами).

Основними процедурами вивчення якості освітньої діяльності в ЗЗСО є:

- внутрішній моніторинг якості освіти;
- самооцінювання освітньої діяльності.
- оцінювання навчальних досягнень учнів

Відстеження рівня розвитку дітей дошкільного віку здійснюється відповідно до вимог Базового компонента дошкільної освіти. У якості інструментарію використовуються карти спостереження.

Для забезпечення об'єктивності та достовірності даних важливо дотримуватись принципів академічної доброчесності, у тому числі справедливого оцінювання.

Внутрішній моніторинг якості освіти здійснюється відповідно до статті 48 Закону України «Про освіту», наказу Міністерства освіти і науки України від 16.01.2020 № 54 «Про затвердження Порядку проведення моніторингу якості освіти».

Самооцінювання освітньої діяльності включає:

- самооцінку показників освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗЗСО; оцінювання педагогічними працівниками своєї діяльності.

Очікувані результати щодо реалізації системи внутрішнього забезпечення якості освіти

1. Отримання об'єктивних даних про якість освітньої діяльності та управлінських процесів у ЗЗСО.

2. Підвищення якості освіти в ЗЗСО на основі прийняття ефективних управлінських рішень.

3. Створення атмосфери довіри до ЗЗСО серед педагогічних працівників та батьків вихованців.

ДОДАТКИ

Додаток 1

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Лікарської гімназії
 Миколаївської сільської ради
 Сумського району Сумської області
 _____ Алла КРАМАРЕНКО
 _____ 2023 року

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Лікарської гімназії
Миколаївської сільської ради Сумського району Сумської області
на 2023/20234 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень		Разом
	1 клас	2 клас	
<i>Інваріантний складник</i>			
Мовно-літературна	7	7	14
Іншомовна (англійська мова)	2	3	5
Математична	4	4	8
Я досліджую світ (природнича, Громадянська й історична, соціальна зоров'язбережувальна галузі)	3	3	6
Технологічна	1	1	2
Інформатична		1	1
Мистецька	Музичне мистецтво	1	2
	Образотворче мистецтво	1	2
Фізкультурна*	3	3	6
Усього	19+3	21+3	40+6
<i>Варіативний складник</i>			
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	1	1	2
Навчання грамоти	1	1	2
Загальна кількість навчальних годин	20+3	22+3	42+6
Гранично допустиме тижневе/ річне навчальне навантаження учня	20	22	42
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	23	25	48

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Лікарської гімназії
 Миколаївської сільської ради
 Сумського району Сумської області
 _____ Алла КРАМАРЕНКО
 _____ 2023 року

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Лікарської гімназії
Миколаївської сільської ради Сумського району Сумської області
на 2023/20234 навчальний рік

Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743-22

Назва освітньої галузі	Кількість годин на тиждень			
	3 клас	4 клас	Разом	
<i>Інваріантний складник</i>				
Мовно-літературна, у тому числі:	10	10	20	
Українська мова та література	7	7	14	
Іншомовна (англійська мова)	3	3	3	
Математична	5	5	10	
Я досліджую світ (природнича, Громадянська освіта, історична, соціальна зоров'язбережувальна галузі)	3	3	6	
Технологічна	1	1	2	
Інформатична	1	1	2	
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізкультурна*	3	3	6	
Усього	22+3	22+3	50	
<i>Варіативний складник</i>				
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей	1	1	2	
Навчання грамоти	1	1	2	
Загальна кількість навчальних годин	23+3	23+3	52	
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	26	26	52	

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Лікарської гімназії
 Миколаївської сільської ради
 Сумського району Сумської області
 _____ Алла КРАМАРЕНКО
 _____ 2023 року

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Лікарської гімназії
Миколаївської сільської ради Сумського району Сумської області
на 2022/2023 навчальний рік
додаток №3 до наказу МОН України від 19.02.2021р. № 235

Освітні галузі	Навчальні предмети	5 клас НУШ	6 клас НУШ	Разом
<i>Інваріантна складова</i>				
Мовно-літературна	Українська мова	4	4	8
	Українська література	2	2	4
	Зарубіжна література	1	1	2
	Іноземна мова (англійська мова)	4	4	8
Математична	Математика	5	5	10
Природнича	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	4
	Географія	-	2	2
Соціальна та здоров'язбережувальна	Здоров'я, безпека та добробут	1	1	2
	Етика	1	1	2
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	-	1
	Історія України. Всесвітня історія	-	2	2
Технологічна	Технології	2	2	4
Інформатична	Інформатика	2	2	4
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	2
	Образотворче мистецтво	1	1	2
Фізична культура	Фізична культура	3	3	6
Разом		27+3	30+3	57+6
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей		-	-	-
Гранично допустиме навантаження		28+3	31+3	59+6
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету		30	33	63

Перелік модельних навчальних програм для 5-6 класів НУШ

Предмет	Програма (автори, покликання)	Підручник
Інформатика	Інформатика 5-6 кл. Пасічник, Чернікова.	Джон Ендрю Біос
Українська мова	Українська мова 5-6 кл. Голуб, Горошкіна.	Семеног О. М., Дятленко Т. І., Білясник М. Д., Волницька В. В.
Українська література	Українська література 5-6 кл. Архипова, Січкара, Шило.	Авраменко О. М.
Зарубіжна література	Зарубіжна література 5-6 кл. Ніколенко та ін.	Ніколенко О. М. та ін.
Англійська мова	Іноземна мова 5-9 кл. Редько та ін.	Карпюк О. Д., Карпюк К. Т. Аудіосупровід
Математика	Математика 5-6 кл. Скворцова, Тарасенкова.	Тарасенкова Н. А., Богатирьова І. М., Коломієць О. М.
Інтегрований курс «Пізнаємо природу»*/ Інтегрований курс «Довкілля»*	Пізнаємо природу 5-6 кл. Коршевніюк.	Коршевніюк Т. В., Ярошенко Г. О.
Інтегрований курс «Здоров'я, безпека та добробут»	Здоров'я, безпека та добробут 5-6 кл. Василенко та ін.	Василенко С. В., Коваль Я. Ю., Колотій Л. П.
Етика* / Культура добросусідства*	Етика 5-6 кл. Пометун та ін.	Давидюк Л. В., Мельник А. О.
Вступ до історії України та громадянської освіти	Україна і світ, вступ до історії та громадянської освіти 5-6 кл. (інтегрований курс) Кафтан та ін.	Кафтан М. В. та ін.
Технології	Технології 5-6 кл. Ходзицька та ін.	Трудове навчання
Мистецтво	Мистецтво 5-6 кл. Масол, Просіна.	Масол Л. М.
Фізична культура	Фізична культура. 5-6 кл. Педан та ін.	

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Директор Лікарської гімназії
 Миколаївської сільської ради
 Сумського району Сумської області
 _____ Алла КРАМАРЕНКО
 _____ 2023 року

НАВЧАЛЬНИЙ ПЛАН
Лікарської гімназії
Миколаївської сільської ради Сумського району Сумської області
на 2023/20234 навчальний рік

додаток №1 до наказу Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах			
		7	8	9	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2	2	6,5
	Українська література	2	2	2	6
	Англійська мова	3	3	3	9
	Зарубіжна література	2	2	2	6
Суспільство - знавство	Історія України	1	1,5	1,5	4
	Всесвітня історія	1	1	1	3
	Основи правознавства	-	-	1	1
Мистецтво*	Музичне мистецтво	1	-	-	1
	Образотворче мистецтво	1	-	-	1
	Мистецтво	-	1	1	2
Математика	Математика	-	-	-	-
	Алгебра	2	2	2	6
	Геометрія	2	2	2	6
Природознавство	Природознавство	-	-	-	-
	Біологія	2	2	2	6
	Географія	2	2	1,5	5,5
	Фізика	2	2	3	7
	Хімія	1,5	2	2	5,5
Технології	Трудове навчання	1	1	1	3
	Інформатика	1	2	2	5
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	3
	Фізична культура	3	3	3	9
Разом		28+3	28,5+3	30+3	86,5+9
Додатковий час на навчальні предмети, введення курсів за вибором, факультативів		0	0	1	1
Захисти себе від ВІЛ		-	-	1	1
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	33	33	98
Сумарна кількість навчальних годин, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		31	31,5	34	96,5

Перелік програм
для вивчення предметів варіативної складової навчального плану
Лікарської гімназії
Миколаївської сільської ради
Сумського району Сумської області
2023/2024 навчальний рік

№ за/п	Клас	Назва	Форма (факультатив, курс за вибором)	Лист Міністерства, яким рекомендовано використання даної програми у ЗНЗ	К-сть годин за програмою (на один навчальний рік)	К-сть годин за навчальним планом
1	1-2	Навчання грамоти, автор Савченко О.Я	Додаткова година	наказ МОН України від 12.08.2022 № 743	35 год.	35 год.
2	3-4	Навчання грамоти, автор Савченко О.Я	Додаткова година	наказ МОН України від 12.08.2022 № 743	35 год.	35 год.
3	9	«Захисти себе від ВІЛ» автор Т.В. Воронцова	Курс за вибором	Лист ПТЗО №1.4/18-3169 від 04.08.2010 р.	35 год.	35 год.

Перелік програм
для вивчення предметів інваріантної складової навчального плану
Лікарської гімназії в 2023/2024 навчальному році

- для учнів початкової освіти (I ступеня)
- для учнів базової середньої освіти (II ступеня)

Клас	Назва навчальної програми	Предмети
1-2	Типова освітньої програми для учнів 1-2 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743)	Українська мова і літературне читання Англійська мова Математика Я досліджую світ (інтегрований курс) Дизайн і технології Мистецтво (музичне, образотворче) Фізична культура*
3-4	Типова освітня програма для учнів 3-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом О. Я. Савченко (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 12.08.2022 № 743).	Українська мова і літературне читання Англійська мова Математика Я досліджую світ (інтегрований курс) Дизайн і технології Інформатика Мистецтво (музичне, образотворче) Фізична культура*
5-6	Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України 19.02. 2021 р. № 235	Українська мова Українська література Зарубіжна література Іноземна мова (англійська мова) Математика Здоров'я, безпека та добробут Географія Історія України. Всесвітня історія Етика

		<p>Інтегрований курс «Пізнаємо природу Технології Інформатика Музичне мистецтво Образотворче мистецтв Фізична культура*</p>
7-9	<p>Типова освітня програма закладів загальної середньої освіти II ступеня (затверджена наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 № 405)</p>	<p>Українська мова Українська література Зарубіжна література Англійська мова Історія України Всесвітня історія Основи правознавства Образотворче мистецтво Музичне мистецтво Мистецтво Математика Біологія Географія Фізика Хімія Трудове навчання Інформатика Фізична культура Основи здоров'я Природознавство</p>